

มติชนสุดสัปดาห์
ศุกร์ 29 เม.ย. 54

อาหารสมอง สิ้นหวังคู่กับสิ้นคิด

วีรกร ตรีเศศ

จิมกับวรท ไม่ได้พบกันหนึ่งปีเต็ม สองเพื่อนเก่านักวิเคราะห์การเมืองไทยชาวอเมริกันและผู้บริหารสถาบันการเงินชาวไทยได้คุยกันดังนี้

จิม : สงกรานต์ปีนี้คนไทยดูสนุกกันมากจริง ๆ เรียกว่าสุด ๆ เลยในทุกจังหวัด

วรท : แน่นอนจิม คนไทยอึดอั้น ไม่สุขใจกับสงกรานต์สองครั้งที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสงกรานต์ปีที่แล้วครั้งก่อนที่จะมีการเผาบ้านเผาเมืองกัน ปีนี้จึงปล่อยแบบไม่ยุ่ง ว่าที่จริงคนจีนในสิบสองปันนา กลุ่มผู้พูดภาษาไทยในจีนและเวียดนาม คนลาว ไทยใหญ่ ฯลฯ เขาก็สาดน้ำในช่วงเวลานี้เหมือนกัน แต่รับรองไม่มันส์เท่าบ้านไอแน่อน

จิม : ไอดูหนังญี่ปุ่นเก่า ๆ ของคูโรซาวา ก็เห็นคนญี่ปุ่นโบราณมีเทศกาลคล้ายลอยกระทงเหมือนเมืองไทย ไม่รู้ว่าก่อนสุโขทัยหรือเปล่า

วรท : คนไทยส่วนใหญ่เข้าใจว่าเรามีลอยกระทงกันมาแต่ครั้งสุโขทัย แต่จากหลักฐานนั้นคนไทยเพิ่งลอยกระทงกันในสมัยอยุธยา เลียนแบบประเพณีของฮินดูซึ่งมีมาก่อนนับพันปีแล้ว

จิม : มนุษย์ก็สืบทอดเลียนแบบกันทั้งนั้นแหละ ประเพณีของแต่ละวัฒนธรรมแพร่กระจายไปที่ต่าง ๆ ไกลได้อย่างไม่น่าเชื่อ ก็ลอกกันไปก็ลอกกันมา แต่ไอเห็นอยู่อย่างหนึ่งที่บ้านอยู่ ถึงจะลอกกันไปมาแต่ก็มีลักษณะแตกต่างจากที่อื่น

วรท : อะไรหรือ

จิม : ผู้นำประเทศเมื่อพ้นจากอำนาจเพราะถูกปฏิวัติหรือโค่นล้มแล้ว ร้อยทั้งร้อยฝันหวานกลางแดดทั้งนั้นที่จะกลับมาใช้อำนาจอีกครั้ง ไม่ว่าจะมาร์กอส ชูฮาโต เอสตราดา ลอนนอล อิดูอามิน ฯลฯ ลองไล่ไปเถอะเหมือนกันทั้งนั้น แต่มีอยู่เพียงคนเดียวที่กลับมาได้คือนายพลเปรองแห่งอาร์เจนตินาที่ทำให้เกิดเพลง Don't Cry For Me Argentina ส่วนอีกร้อยละ 99.99 ตายไปกับความฝันในต่างประเทศ

วรท : แล้วบ้านไอมันเกี่ยวอะไรตรงไหน และแตกต่างจากคนอื่นยังไงล่ะ

จิม : ก็นายกฯ ทักษิณ ของยูโก คิดจะกลับมาตลอดเวลา แต่แตกต่างกว่าคนอื่นตรงที่มีเงินเยะจิงดินได้นาน ตอนนี้งำลังกระทำตนเหมือนเป็นผู้บังคับจรวดยุคดิจิทัลที่สามารถ

บังคับทิศทางได้ถึงแม้จะอยู่ไกลออกไปหลายพันไมล์ก็ตาม และเผยตัวว่าเป็นผู้บังคับจรวดแบบไม่ปิดบังใครแล้ว

วรท : คุณทักษิณคงทนไม่ไหวแล้ว ใช้สารพัดวิธีจนบ้านเมืองปั่นป่วนวุ่นวายไปหมดแล้วก็ยังไม่ได้ผล เป็น “อีแอบ” มาก็นานแล้ว พูดจริง พูดเท็จ จนตัวเองก็จำไม่ได้ คราวนี้จึงต้องออกมาแสดงตัวว่าเป็นเจ้าของขบวนการเสื้อแดง และเจ้าของพรรคเพื่อไทย

จิม : ยูว่่าเป็นกลยุทธที่เข้าท่าใหม่ โอว่่าผิดพลาด

วรท : ตอนนี่แก็ไม่มีอะไรจะให้เสียแล้ว เพราะทั้งกลวิธีเทพและมารก็ไ้จัดออกมาจนหมด คราวนี้จึงต้องทุ่มเต็มที่ผ่านสภา แทนที่จะเล่นบนท้องถนนเหมือนเก่า พูดง่าย ๆ ในภาษาของยูก็คืแก็ desperate หรือสิ้นหวังนั่นแหละ

จิม : สุภาษิตของภาษาของไอมีว่่า Desperate man always do desperate things. (คนสิ้นหวังมักทำอะไรที่สิ้นคิดเสมอ)

วรท : ยูว่่ามันถึงขนาดนั้นเชียวหรือ

จิม ; ยูคิดดูซิ ประการแรก โชว์ความเป็นเจ้าของพรรคเพื่อไทยเต็มที่ พูดจาแสดงให้เห็นว่าพรรคเพื่อไทยเป็นของตัวเอง บอกแม้กระทั่งว่าจะเป็นคนกำหนดและคุมนโยบายเศรษฐกิจเอง ประการที่สอง จะเอาผู้นำเสื้อแดง 15 คน ใส่ในปาร์ตี้ลิสต์ ว่ากันว่่าอันดับสูงเสียด้วยชนิดได้เป็น ส.ส. แน่ ๆ ประการที่สาม จะเอาน้องสาวของตนเองมาเป็นนายกรัฐมนตรีแบบไม่อายฟ้าดิน เพราะไม่ว่่าใครว่่าจะรับใช้จริง ประการที่สี่ ประกาศว่่าถ้าพรรคเพื่อไทยชนะได้เป็นรัฐบาลจะนิรโทษกรรมทุกคนและทุกเรื่อง ทุกอย่างกลับไปเป็นเหมือนก่อนปฏิวัติกันยา 2549 นั่นก็คือกระทำเพื่อให้ตัวเองและพรรคพวกพ้นผิดทุกอย่าง ประการที่ห้า ทั้งหมดนี้มันชัดเจนว่่าการเลือกตั้งครั้งนี้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของตัวเองทักษิณเองแบบไม่เขินอายแล้ว

วรท : เมื่อมันใสแจ้วว่่าสนับสนุนพรรคเพื่อไทยเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวโดยแท้แล้ว โอก็สงสัยว่่าจะมีวิญญูชนจำนวนมากแค่ไหนที่จะเลือก พรรคเพื่อไทยมีสิทธิถูกยุบได้นะเพราะรัฐธรรมนูญระบุนห้ามพรรคการเมืองรับผลประโยชน์จากคนต่างชาติ คุณทักษิณเองก็ยอมรับว่่าตนเองมีสัญชาติมอนเตนิโกร และอาจมีสัญชาติอื่น ๆ อีกด้วย ถึงแม้จะมีสัญชาติไทยอยู่ด้วยก็ตามที่เถอะ

จิม : ก็นี่แหละไอถึงบอว่่ามันแปลกกว่่าชาวบ้านที่อื่นเขา และมันดูตรงกับสุภาษิตที่ไอว่่า คนอยู่ต่างประเทศที่ห่างไกลเหตุการณ์มักจะตีความเรื่องต่าง ๆ ผิดไปจากความจริงเสมอ เมื่อรับฟังคำพูดบ่อยเพื่อจะหลอกเงินเอาไปลงเลือกตั้งก็มักตีความเข้าข้างตัวเอง คิดเอนเอียงไปในทิศทางที่ตนเองอยากให้เป็น จนทำให้การตัดสินใจเบ่ไป

วรท : คุณทักษิณ ดูจะคิดว่่าการมีเสียงข้างมากในสภา และถ้ายิ่งเกินครึ่งของสภาแล้ว ก็จะสามารถทำอะไรก็ได้เช่นนิรโทษกรรมตัวเองและพรรคพวก หมุนให้ทุกอย่างกลับไปเหมือนก่อนปฏิวัติ ดูมันใจในอำนาจเงินว่่าซื้อได้ทุกอย่าง และไม่เกรงหน้าอินทร์หน้าพรหมใด ๆ ทั้งนั้น

จิม : เองง่าย ๆ นะ เมื่อพรรคเพื่อไทยเป็นรัฐบาลพรรคเดียวและถึงแม้ น้องสาวสุดที่รักจะเป็นนายกฯ แล้ว แต่คุณทักษิณก็ยังเข้าเมืองไทยไม่ได้โดยไม่ติดคุก คุณทักษิณยังมีคดีค้างอยู่อีกนับเป็นสิบที่คอยให้กลับมาก่อนค่อยว่ากัน เชื้อไอเออะอะวุฒิสภา ฝ่ายค้าน ฝ่ายทหาร และประชาชนจำนวนมากไม่ปล่อยให้ความฝันของทักษิณเกิดขึ้นได้หรอก เพราะการออกกฎหมายนิรโทษกรรมไม่ใช่เรื่องเด็กเล่นชายของ

วรท : คุณทักษิณดูจะเชื่อเอามากกว่าถ้าเป็นรัฐบาลแล้วจะ “ชนะ” ได้ทุกอย่างตามปรารถนา

จิม : คำพูดอย่างนั้นเขาเอาไว้หลอกประชาชนที่รักหลงใหลในตัวคุณทักษิณ และหลอก “ม้าตัวเก่ง” ที่มีโอกาสได้เป็น ส.ส. จะได้ขอมอยู่ในคุก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเอาไว้หลอกตัวเองให้สบายใจ คุณทักษิณแกก็พูดไปเพื่อให้ถึงขั้นแรกก่อนคือได้ “ม้าตัวเก่ง” มาเป็นพวก และขั้นต่อไปค่อยคิดว่าจะใหม่ ถึงแม้มันจะยากเย็น แต่ถ้าไม่ใช้วิธีได้ ส.ส. มาก ๆ แล้ว อย่างอื่น ๆ ก็ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นได้เลย

วรท : โอว่าการที่คุณทักษิณประกาศจะเข้ามาอยู่ใกล้พรรคเพื่อไทยอย่างโล่งใจ และการเอาพวกเสื้อแดงมาไว้ในปาร์ตี้ลิสต์จะทำให้พรรคพวกและ ส.ส. ของพรรคนี้อีกหลายคนหนาว ๆ ร้อน ๆ นอกเหนือไปจากกลัวอยู่อันดับต่ำในปาร์ตี้ลิสต์แล้ว โอว่าพอส่งอันดับชื่อของปาร์ตี้ลิสต์ และชื่อคนลงสมัครในเขตต่าง ๆ ก็จะไม่เหมือนกับสนุ๊กแน่ คอยดูไปเออะ

จิม : กลยุทธ์สำคัญของคุณทักษิณตอนนี้ก็คือพยายามทำให้ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะพรรคพวกและคนหลงใหลตัวเองว่ายังสามารถกลับไป “ชนะ” ได้ ถ้าความเชื่อนี้หมดลงเมื่อใด แกก็เป็นเพียงอดีตผู้นำที่อยากกลับมาใช้อำนาจแต่มีเพียงเงินให้คนคานเข้ามาหลอกเท่านั้น

วรท : เรื่องมันก็คือหลอกกันไปกันมานั้นแหละ โอเชื่อว่าพรรคพวกส่วนใหญ่ก็รู้ว่า การกลับมามันเป็นไปไม่ได้ แต่เมื่อมีคนเอาเงินมาให้ลงเลือกตั้งและแถมยังแอบแหม่มเข้ากระเป่าตัวเองได้อีกด้วย ทำไมจะไม่เอา

จิม : ไอสงสัยอยู่อย่างหนึ่งว่า ทำไมสื่อไทยไม่เอาประวัติคุณยิ่งลักษณ์ น้องสาวคุณทักษิณที่จะชิงตำแหน่งนายกฯ ว่าเป็นใครมาจากไหน จำเรียนอะไรมา แต่งงานหรือยัง แฟนชื่ออะไร มีประสบการณ์ขนาดไหนจึงจะพรรคเดียวมาเป็นนายกรัฐมนตรีไทยได้ หรือแค่เป็นน้องสาวทักษิณก็พอแล้ว?

เครื่องเคียงอาหารสมอง : ผมได้ไปร่วมฉลองวันเกิดครบ 90 ปี ของมหาวิทยาลัยเซี่ยะเหมินที่เมืองเซี่ยะเหมิน (อีกชื่อที่รู้จักกันคือเมืองไห่หนิง) ของมณฑลฝูเจี้ยน (ถิ่นของคนจีนฮกเกี้ยน) เมื่อเร็ว ๆ นี้

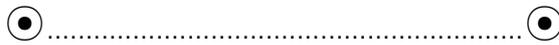
มหาวิทยาลัยแห่งนี้มีชื่อเสียงอยู่ในอันดับที่สิบหนึ่งของจีน เขาจัดงานฉลองได้
งดงามมาก มหาวิทยาลัยได้เชิญผู้เคยได้รับรางวัลโนเบล (Noble laureate) มาร่วมงานถึง
6 คน นอกเหนือจากอธิการบดีกว่าร้อยคนจากมหาวิทยาลัยทั่วโลก

ใน 6 คนนี้มี “ยักซ์” คนหนึ่งที่หากนักเศรษฐศาสตร์ได้ยินชื่อแล้วต้องร้อง “อ้อ” ทันที
นั่นก็คือ Kenneth J. Arrow เจ้าของทฤษฎี “Arrow’s Impossibility Theorem” ซึ่งทำให้เข้าใจ
เรื่องราวของ “Social Choice หรือการเลือกของสังคมได้ดียิ่งขึ้น

Arrow มีญาติเป็นนักเศรษฐศาสตร์ใหญ่อีกรุ่นหนึ่งอย่างไม่น่าเชื่อ มีน้องสาวชื่อ
Anita Summers ซึ่งเป็นภรรยาของ Robert Summers (น้องชายแท้ ๆ ของ Paul Samuelson “ยักซ์”
อีกคนหนึ่งของเศรษฐศาสตร์) ทั้งสองเป็นนักเศรษฐศาสตร์ชื่อดัง และเป็นพ่อแม่ของ Larry
Summers นักเศรษฐศาสตร์ผู้มีชื่อเสียงและเป็นอดี้อธิการบดีมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด

ปัจจุบัน Arrow อายุ 90 ปีพอดี ในงานเลี้ยงอาหารเย็นผมจึงจะเข้าไปคุยด้วยให้
ได้ เพราะเป็นโอกาสเดียวและอาจสุดท้ายจริง ๆ เพราะอายุปุนนี้แล้วถึงแม้จะดูแลสุขภาพดีก็ตาม และ
ผมคิดว่ามันจะเป็นความทรงจำที่ดีมาก ๆ ของผม

มีคนเข้าคิวจะพูดด้วยยาวผมจึงอ้อมค้อมไม่ได้ ผมบอกท่านว่าเรียนเศรษฐศาสตร์
และได้อ่านสิ่งที่ท่านเขียนแบบไม่รู้เรื่องบ้างไม่รู้เรื่องเต็มที่บ้าง แต่รู้สึกซาบซึ้งกับสิ่งที่ท่านทำได้
ให้แก่วิชาของเรา ท่านยิ้มอย่างเมตตา ถามชื่อผมและถามว่ามาจากประเทศไหน พอผมบอก
จบท่านก็บอกว่า “Oh, Taiwan”

น้ำจิ้มอาหารสมอง : สำหรับหญิงในสังคมซึ่งเป็นคนถูกเลือกให้เป็นคู่ชีวิต จงเลือกเส้นทาง
ชีวิตที่จะทำให้คนที่เลือกท่านเป็นคนที่ท่านต้องการให้เป็นผู้เลือก
